

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvd. (10 stot.).

OBLAGI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglašbe po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglašbe denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglašbe v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglašbi po 3 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglašbe sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V ednosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 520, pol leta 260.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašbe in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Meščanska vojna v Turčiji.

Mladoturki zopet gospodarji položaja. — Sultan se noče odpovedati prestolu. Mladoturki hočejo sultanovo glavo.

Na podlagi najnovejših poročil so mladoturki zopet popolni gospodarji situacije. Vedno jasneje je, da je bila cela protirevolucija zasnovana od Abdul Hamida II. samega. Pod starim režimom se je kradlo kar vse vprek, a sultan sam ni bil vezan na nikakoli civilno listo. Tu se sploh ni delalo razlike med sultanovo in državno blagajno. Za sultanov harem je bilo vedno na razpolago dosti denarja, medtem ko uradniki in častniki niso dobivali mezde in seveda nobene plače, dočim so morali hoditi priprosti vojaki okoli razcapani, bos in na pol goli.

Po revoluciji je seveda tudi sultan vezan na civilno listo, kakor vladarji drugih ustavno vladanih držav.

To sultanu seveda ni bilo po volji. Zato je poskušal, kako bi vrnil mladoturke. A vidi se, da se je prevaril.

Kakor vse kaže, ostanejo ipak mladoturki gospodarji situacije. Kaže se tu najjasneje, kaj premore četica inteligentnih, energičnih in vstrajnih mož.

Inteligenca mora nadvladati silo svojega duha nad nevednimi masami.

V naslednjem priobčujemo brzojavke od večerajšnjega dne iz minule noči.

V Makedoniji so mladoturki popolni gospodarji.

SOLUN 19. Toliko tukaj, kolikor po drugih makedonskih mestih so mladoturki popolni gospodarji položaja. V raznih mestih je pripravljenih 200.000 mož za pohod na Carigrad.

Častniki so izjavili, da morajo poročati svojim poveljnikom, ki se nabhajajo še pri sedanjih stražah. Osi ostanejo za enkrat v Čadalciji na razpolago zbornici, da stopajo takoj v Carigrad, ako bi nastopila nevarnost za ustavo. Izjavili pa so, da bodo to dosegli brez prelivanja krvi. Izjavili so svoje prepričanje, da tri je carigradski lovski bataljoni, ki so se bili uprli obžalujejo ono, kar se je zgodilo.

Mladoturki hočejo v Carigrad in odstavit sultana.

CARIGRAD 19. Vsa prigovarjanja odposlanstev, ki so bila poslana mladoturkom nasproti v svrhu, da jih odvrnejo od namenjenega pohoda v Carigrad, so ponesrečila. Čete so izjavile, da se hočejo z lastnimi očmi prepričati o stanju stvari v Carigradu. Vojaki so prisegli na koran, da hočejo ohraniti v vsakem slučaju zvestobo svojim častnikom.

Strah reakcionarcev pred maščevanjem.

CARIGRAD 19. Vse osebe, ki se čutijo pokrivne na preobratu minulega torka, med njimi baje tudi nekoliko članov liberalne unije in več turških častnikov, se bojijo maščevanja. — Mnogi izmed njih so se že poskrili, drugi zopet skušajo po morju pobegniti.

Razburjenje v Armeniji.

CARIGRAD 19. Neka večerajšnja brzojavka lista „Stamboul“ poroča iz Erzeruma, da vlada v tem vilajetu silno razburjenje.

Več bataljonov je odšlo baje proti Carigradu, da varujejo ustavo. Nabiranje prostovoljcev se vrši s prave unemo.

Predstraže mladoturkov pred Stambulom.

SOLUN 19. V mladoturških krogih se namerava koncentrirati v Čadalciji 50.000 mož. Dosedaj je dospelo v Čadalcijo osem vojaških vlakov. Na železniški črti Solun—Carigrad je ustanovljen ves osebni promet. Cela črta je pridržana prevozom vojaških čet. Iz Drinopolja pride šest bataljonov.

SOLUN 19. Predstraže solunskih čet je dospela v brzih pohodih skoro pod Stambul, ter je zasedla tovarne municije v Matirhahoju, ki je oddaljen eno uro od Carigrada. Nekateri čete so se pomaknile do Hiotone (pol ure pred Carigradom).

Mladoturške čete se bodo lahko polastile Carigrada brez boja.

CARIGRAD 19. Da si imajo mladoturki v Čadalciji 15.000 mož, vendar tu nihče ne misli na obrambo. Uporne čete so popolnoma demoralizirane in ker so ostale brez častnikov na kako resno obrambo niti misliti ne morejo.

Razburjenje v Carigradu.

CARIGRAD 19. — Tukaj vlada veliko razburjenje. Vse pričakuje velikih dogodkov. Splošno se sodi, da ohranijo čete disciplino pod zapovedništvom častnikov iz Soluna. Sodi se, da imajo častniki iz Soluna samo en smoter: izriniti korenike vsega zla, ki je v Ildiz-palati. — Mladoturški odbor je že sporočil sultanu, kaj se misli napraviti z njim.

V parlamentarnih krogih se sploh govori, da nova vlada ne dobi zaupanja v zbornici.

SKOPLJE 19. — Tukaj se smatra zmago mladoturkov kot zagotovljeno in usodo sultana za zapečatenost.

Slabo znamenje za sultana.

BEROLIN 19. „Lokal Anzeiger“ poroča iz Carigrada, da je dokazal pohod mladoturških čet proti Carigradu izborna organizacija, ki se je izvršila brezdvomno na podlagi načrta, ki je bil pripravljen v vseh podrobnostih. Včeraj jutro so dospeli v Čadalcijo 4 vojaški vlaki, a pričakuje se še drugih iz Soluna. Ključ trdnjavskega obročja ki obkroža Carigrad je v rokah solunskega odbora. Kaj ima pričakovati Ildiz od mladoturkov, se razvidi najjasneje z okolnosti, da je sprejel Muktar paša, ki zapoveduje predstraži, poslanstvo, ki je došlo iz Carigrada, da bi pomirilo mladoturške čete, z besedami: Ali ste prinesli seboj glavo starega? Dokler ne prinesete te glave, se sploh ne pogajamo. (Pod glavo starega treba seveda razumeti sultanovo glavo. Op. ur.) To poslanstvo, ki je šlo 30 posolancev, je hotelo v Solun, a je bila že v Hohenheju prisiljena se vrniti takoj v Carigrad. Od prvega poslanstva so pridržali kot poroke dva paša in tri visoke duhovnike, a so bili pozneje izpuščeni. Muktar je potem izjavil poslanstvu, da se mora takoj vrniti v

Carigrad, ter da ima ukaz, takoj postreljati vse člene iste, ko bi hoteli stopiti v dotiko s četami.

Načelnik generalnega štaba prestopil k mladoturkom.

CARIGRAD 19. V diplomatičnih krogih se govori, da se je podal načelnik glavnega generalnega štaba Iret paša z 10 višjimi častniki v Kučjuk—Čikmeje pod pretvezo, da pomiri mladoturške čete, v resnici pa, kakor se zagotavlja v dobro poučenih krogih, da bi prestopil s celim glavnim generalnim štabom v mladoturške vrste.

Abdul Hamid odstopi.

DUNAJ 19. Posebna izdaja „N. Fr. Presse“ priobčuje brzojavko iz Carigrada, da je Abdul Hamid pripravljen odpovedati se prestolu. Njegov naslednik postane Rešad Efendi. Tozadevni proglas se sestavlja v navzočnosti Rešad Efendija.

Turška zbornica.

CARIGRAD 19. Na današnji seji zbornice so nekateri člani odposlanstva poročali o vseh svojih mislih. Grk Bussias je predlagal, naj se najde sredstvo, da se legalizira navzočnost čet v Čadalciji. Albabanec Said je predlagal, da se odpošlje v carigradske vojašnice odposlanstvo, ki naj da vojakom nasvetov. — Po kratki debati je bil ta predlog vsprejet na nasvet nekega duhovnika, ki je pripomnil, da ve, da čete v Carigradu silno obžalujejo svoje postopanje ter so izjavile, da so bile le zavedene. — Odposlanstvo, ki mu pripada 10 posolancev, se bo posvetovalo tudi z vojnim ministrom v svrhu obnove reda v armadi.

Nato je bilo prečitanih 25 depeš iz evropskih in azijskih pokrajin, v katerih se protestira proti postopanju od 13 t. m. ter se izjavlja, da se ne prizna novega kabineta; zahteva se tudi kaznovanje krivcev. Mnogi zahtevajo, da se vzpostavi stari kabinet. V nekaterih depešah iz azijskih pokrajin se izjavlja, da bo prebivalstvo osnovalo domobranske batalijone, da marširajo s četami proti Carigradu. V depeši prebivalstva iz od vsake zveze z glavnim mestom.

Prečitani je bil tudi dolg proglas drinopeljskih ulemov, ki je poln navdušenja za otomansko ustavo in v katerem izjavljajo ulemi, da je domovina sedaj v nevarnosti in da žigajo one strahopetne uleme, ki so bili kakor vohumu odpotali po vsaj državi. Glede odgovorov na te depeše se je unela živahna debata. Izraelit Mazlim (Mladoturk) je rekel, da je vlada prevarila narod, ker je objavila, da se ne namerava napadati ustavo. Časopisje je tudi prevarilo narod, ker ni imelo poguma povedati resnico in celo zbornica je varala s svojim proglasom. Nekateri poslanci so izjavili, da je bilo vedenje zbornice konstitutivno. Mustafa Arif (Mladoturk) je rekel, da ne more zbornica odgovoriti na depeše, dokler kabinet ne priobči proglasa, v kateri se odločimo poslancem jamči varnost njihovega življenja.

Odposlanstvo zbornice se pogaja z mladoturškimi četami.

CARIGRAD 19. Odposlanstvo zbornice se je vrnilo iz Čadalcije. Po informacijah članov odposlanstva sotorijo čete iz Soluna in Drinopolja izven utrjene čete v Hademkeju. Odposlanstvo se je razgovarjalo z nekaterimi častniki, ki so poizvedovali, dali je v zbornici svoboda govora in če je zbornica v nevarnosti. Večina, odposlancev je to potrdilo.

Častniki so izjavili, da zahtevajo za slučaj da izreče zbornica vladi zaupanje, 1. garancije da ne preti poslancem nikake nevarnosti, ter da bode zagotovljena popolnoma sloboda govora, 2. da se uvede v armado zopet disciplino, 3. da se kaznuje provzročitelje upora.

Po izvršenem posvetovanju je sklenilo odposlanstvo enoglasno zahtevati da čete nimajo priti v Carigrad, a z večino glasov, da imajo ostati v Čadalciji.

Ruska vojna mornarica hoče skozi Dardanele.

CARIGRAD 19. — Ruska črnomoška eskadra sestojča iz treh oklopnih, petih križarjev in nekoliko torpedov se nabhaja v bližini Bospora. Pričakuje se z velikim presenečenjem morebitni prehod ruskih vojniških ladji skozi Dardanele brez dovoljenja porte. Zdi se, da porta v sedanjih razmerah ne bi imela poguma, pustiti streljati proti ruski zastavi. Ako bi pa ruske vojne ladije enkrat prošle mirno skozi bosporsko morskoro širino, imeli bi dovršen čin, po kojem bi imela Rusija vedno prost prehod skozi Dardanele.

(Dardanele imajo kot zapadna vrata do Carigrada veliko trgovsko in vojaško važnost. Ta morskoro ožina, ki je prilično 65 km dolga, ter povprečno 5—6 km široka, je igrala že v zgodovini veliko ulogo. Z gotovostjo bi se dalo soditi, da je perzijski kralj Kserksij tu postavil svoje mostove; preko Dardanel je prešel Aleksander veliki v Azijo).

Valed med veleislami sklenjene pogodbe iz leta 1841 so Dardanele zaprte za vojne ladije vseh veleisl, izvzemši Turčijo. Turčija pa ima tudi pravico, da dovoli vojnim ladijam drugih veleisl prehod. Na podlagi omenjene pravice je plula leta 1878 angleška vojna flota skozi, da bi varovala Carigrad pred Rusi. Sicer se je zgodilo večkrat, da je bil ruskim ladjam z vojniki na krovu zabranjen prehod skozi Dardanele. Ipak je naposled napravila Turčija z Rusijo pogodbo, na podlagi koje je dovoljen prehod ladijam takozvane prostovoljne ruske flote, ako plujejo pod trgovsko zastavo, imajo na krovu porto. To velja še danes, ro noco ne smejo skozi Dardanele niti trgovske ladije ptujih narodov.

Ako bi tedaj ruske bojne ladije enkrat neovirano prošle Dardanele, bi bila copet ena mednarodna pogodba več razveljavljena. Takrat pa v korist Rusije.

„Liberalna unija“

CARIGRAD 19. „Liberalna unija“ zagotavlja sedaj, da se nikakor ni udeležila prevrata minulega torka. Prevrat je izvršil le četrti solunski lovski bataljion, ki je bil podkupljen. Ostalo moštvo garnizije so pregovorili in z neznatnimi denarnimi sredstvi podkupili, nakar se je tudi moštvo pridružilo begunju.

CARIGRAD 19. Veat, da je prestolonaslednik princ Rešid pobegnil, je napačna. Valed vzemirajočih vesti se je baje oddejal v Ildiz, kjer se baje nabhaja še sedaj. Razpoloženje v Stambulu je bilo popoludne vidno razburjeno.

CARIGRAD 19. Iz Soluna so napovedani transporti čet in železnice so pozvane, naj imajo pripravljenih čim več vlakov za prevažanje čet. Sedaj je v Čadalciji in okolici, veterši kavalerijo in artilerijo, 13 do 15.000 mož. Viši podatki so napačni. Nadejati se je, da bo v štirih dneh na okupu 40 do 45 tisoč mož.

CARIGRAD 19. Turški listi poročajo.

Med tednom se ni zgodilo nič posebnega. Sanje, upanje, hrepenenje, načrti so napolnili Andreju glavo in srce. Vsaka ura je bila misel na sjo, vsaka minuta je bila njej posvečena. Vse se je umikalo pred njeno podobo. Vedno bolj proti zenitu se je pomikalo solnce. Prihodnjo soboto so se spet drsali. In iz pogovora Andreja in Katice se je spoznalo, da so že nitke prepregle obe bitji tako, da jih bo težko, težko raztrgati. To je bilo najhujše, ker se Andrej in Katika nista mogla drugače videti, nego ob sobotah popoludne na ledu. Mučilo je to Andreja in mislil je, kako bi se dobilo sredstvo, ki bi ju zvezalo tudi med tednom... Glede sredstva je bil kmalu na jasnem: pismo. Toda kako, kako pričiti! Bi si li upal pisati, bi-li bila ona zadovoljna? A tako tudi ni moglo dalje obstajati. In glej! Cesar se ubogi Andrej sam ni upal, na to ga je takorekoč prisilila Katika sama. Ko so se neko soboto dobili na ledu, bilo je soboto pred pustom, ga je vstavila Katika in vprašala:

„Ste bili v sredo na Pr... na semnju?“

„Bil, gospica!“ je kratko odgovoril Andrej.

„No in niste kupili nobenega odpustka za-me!“

„Oprostite! Še nisem...“

(Dalje).

PODLISTEK.

A. L. B.

V mladih letih.

Že se je nagibal dan in blizal se je čas prihoda — vijolice še ni imel. Pogovor je tekel dalje — a vijolice so bile še vse na preb. Naenkrat je ustavila Katika tok govora in vprašala:

„Gospod, kako vendar, ali ne ljubite vijolic? Te so moje največje veselje.“ tu jo je hotel Andrej prekiniti, pa mu ni pustila, marveč je hitro nadaljevala: „Že toliko usluge ste mi izkazali, pa še niti ene vijolice ne zahtevate!“

„Če sem vreden!“ je zajecel nerodno Andrej. Omamila ga je nenadna izjava Katice, ki mu je prinesla to, česar si je isti dan najbolj želel. Poskočil bi bil od veselja, da ga ni bilo sram.

„No brez ovinkov! Ne ljubim fraz! Če dovolite?“ pri zadnjih besedah je vzela cel šopek vijolic iz nedrji in jih pripela Andreju na prsi. Andrej ni vedel, li sanja, ali je resnica. Pred očmi mu je kar naenkrat plezal raj, v katerem so se mešale najlepše rože.

Od prevelike sreče ni vedel, kaj bi dejal. Prej si je želel le ene vijolice — sedaj jih ima cel šopek od nje! Ko je prišel spet k zavesti, se je drsal do večera divje vesel. Kakor da mu je šopek vijolic dal novih moči, postal je lažji, letel lahko kakor list, ki ga žene hitro... Silna radost se ga je polastila. Kako burja se je nato zvečerilo! „Solnce stoji!“ bi zavpil, da bi bil Jozue...

Prišel je čas odhoda. Šli so skupno domov. Seveda ni manjkalo med potjo Ivanovih šal in opazk, toda Katika jim je kmalu naredila konec s svojim preziranjem. Anica in Ivan sta odšla naprej, a Katika in Andrej sta ostala kakih dvajset metrov zadaj. Med potjo je povlekla Katika majhno ogledalce iz žepa, je dala Andreja in pravila: „Poglejte se! Kako lepo vam kaže! Jaz sem sicer bela, a to srčalce me kaže nekoliko bolj rožnato...“

„Res, izvrstno kaže!“ je vaklknil Andrej. Ko se je pogledal. Je-li bilo res, ali ne? Hm! Andrej je pritrdil... Komaj je dobro izgovoril, že je povzela Katika besedo.

„Če vam ugodim, izvolite si ga obdržati!“

„Toda gospica!“

„Nič fraz! Če je imate radi, obdržite je, če je ne marate, dajte mi je nazaj!“

Kaj je hotel na to drugzga, nego da je obdržal zrcalo. Če bi ga ne vzel, bi bilo to

toliko, kolikor: „Ne maram!“ In česa on ne mara, kar prihaja iz njenih rok?!

Presrečen se je vrnil Andrej tisti večer domov. Vijolice, zrcalo, mili pogledi! Preveč upanja, preveč radodarnosti... In spomnil se je Lessinga, ki pravi: „Bojim se prevelike naklonjenosti in radodarnosti!“ Toda ta pomislek so mu kmalu pregnale rožnate misli. Sledilo je isto kakor po prvem sestanku. Pridiga, učenje, molitev in potem postelja. To se je vrstilo dan na dan brez izjeme. Sanjal je vso noč. Toda sanje so bile še hujše, ker je bilo tudi upanje večje. Načrti vse bolj jasni in rožnati, ker je bilo razmerje vedno bolj intimno. Vijolice in ogledalce mu ni pustilo spat. Vse je bilo jasno začrtano — a jednega si ni znal razlagati: narav Katice in to, da mama njo in njeno sestro prepušča Ivanu brez vsakega drugega nadzorstva. Toda slisal je, da je njuna mati kos emancipirane žene in ta ključ mu je za danes zadostoval, da si je raztolmačil svobodo, ki jo uživali Katika in Anica... „Še boljše!“ — Bolj svoboden ko je človek, bolj prijazen je in bolj zanimiv. Saj s človekom, ki ni svoboden, ni vredno, da človek žnjim občuje! Saj ne dobiva na njem itak nič drugega nego golo vsakdanjost. Tako je pomislil Andrej in bil zadovoljen. Čutil je vonj vijolic in sladka omama se ga je polastila. V teh mislih je zaspal šele proti jutru.

da je včeraj ministerstvo svet izdelal program kabinet. Veliki vezir pride baje danes pop. v zbornico.

CARIGRAD 19. Turški listi poročajo, da se je moštvo tukajšnje posadke podvrglo in da je pričelo z vojaškimi vežbami.

CARIGRAD 19. Povdarjati je treba, da so solunski in drinopoljske čete popolnoma gospodar Cataldske trdnjave.

CARIGRAD 19. List »Nedogor« poroča iz Kičik-Čekmadje, da sta danes prispela tjakaj junaka »voboda Niazin bej in Enver bej in da so sprednje straže sinoči pričele predirati proti ustju Kiatane ob Zlatem rogu.

CARIGRAD 19. »Jeni Gazeta« poroča, da je solunski mladoturski odbor poslal sultanu brzojavko, da absolutno ne trpi kake kršitve ustave, da bo isto branil do zadnje kaplje krvi in da bo nihče zamogel kaj proti isti.

CARIGRAD 19. Govori se, da vlada v Jildizu velika osuplost.

CARIGRAD 19. Veliki vezir je bil od predvčerajšnjega dne sem večkrat pozvan v sultanovo palačo. Tam so baje v jako živahni brzobjavi zvezi z mladoturskim komitejem v Solunu. Širi se celo vest, da bo šel bližajočemu se vojaštvu nasproti odposlanec Jildiza, najbrže kak cesarski princ in šejk-ul-islam.

SOLUN 19. Sinoči je odšlo v Carigrad nad tih 1200 mož. Husni paša, Enver bej in Niaz bej so tudi odpotovali, da se pridružijo armadi. Iz Carigrada pobegli Mahmud Muktar paša je pravkar prispel semkaj iz Piroja. — Govori se, da sta iz Erzeruma oddšla dva batalijona in se ukrcala v Trapezustu, da se združijo pred Carigradom s četami mladoturskega odbora.

CARIGRAD 19. — Govori se, da sta bila v Četaldsi ustreljena dva hodža, ki sta hotela pregovoriti vojake. Pri četah je baje 6 mladoturskih poslancev in drugi mladoturski begunci. — K solunskim in drinopoljskim četam prihajajo neprenehoma dobrovoljci.

Sultan pobegnil?

PARIZ 19. Agencija Havas poroča iz Carigrada: Govori se, da je šejk-ul-islam pripravil fetvo, v kateri se izreka, da je sultan odstavljen. Glasom govoric, ki jih pa ni možno kontrolirati, je sultan pobegnil.

BRZOJAVNE VESTI.

Župan Stanich demisioniral?

PULA 18. Tu se je razširila govorica, da je župan puljski Stanich podal svojo deraku se širijo razne govorice, ki jih pa še ni možno kontrolirati na njih resničnost. Če ona verzija, ki se najbolj vzdržuje, odgovarja resnici, bomo imeli pravo zasnovo. Že dejstvo, da bi se bil župan Stanich odločil za ta korak tikom pred občinskimi volitvami, je delovalo na prebivalstvo senzacionalno. Kajti nenadejani nastop tega moža gotovo ne bo ugodno vplival na delavno energijo stranke v volilni kampanji in ne vsekakor nje ugleda med ljudstvom. Zato morajo biti vsakako zelo važni razlogi, ki so sklonili župana na tak korak. Ali, kakor rečeno: poročam vam le o govoricah.

Bančna pogajanja na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 19. Ogr. biro poroča z Dunaja: Danes ob 10. in pol uri predpoludne je ministerstvo predsednik dr. Wekerle obiskal avstrijskega ministrskega predsednika bar. Bienenstha. Dogovorila sta se, da prično bančna pogajanja danes ob 4. uri popoldne v ogrski palači. Ministerstvo predsednik dr. Wekerle je potam obiskal trgovinskega ministra Košuta. Potem je bila konferenca, katere so se razum ministrskega predsednika in trgovinskega ministra udeležila tudi ministri grof Apponyi in grof Zichy ter državni tajnik Szterenyi. Po tej konferenci je ministerstvo predsednik dr. Wekerle obiskal avstrijskega finančnega ministra Bilinskega, dočim se je državni tajnik Szterenyi podal v ministerstvo za unanije stvari. Bančnih pogajanj, ki prično ob 4. uri popoldne se udeležita obo ministrska predsednika, finančni minister Bilinski in trgovinski minister Košut.

Nemška cesarska dvojica na Krfa.

KRF 19. Cesar Viljem je v spremstvu ministrskega predsednika Theotokisa napravil izlet v Gasturi. Potem se je Theotokis dlje časa razgovarjal s kraljem. — Cesarska dvojica in princ Oskar so se predpoludne podali v mesto Krf, kjer so posetili grškega kralja.

Nemški prestolonaslednik v Bukarešti.

BUKAREŠT 19. — Nemški prestolonaslednik je ob 11. uri predpoludne prispel semkaj. Na kolodvoru so ga vprejeli kraljica, prestolonaslednik in njegova soproga. Kralj ni mogel priti, ker je močno preboljen. Nadalje se bili na kolodvoru metropolit, vsi ministri in načelniki oblastni. Prebivalstvo je privedlo prestolonaslednika na potu s kolodvora do kraljeve palače kaj priprčen vprejem. V kraljevi palači je prestolonaslednika vprejel kralj Karol. Mesto je v zastavah. Med prebivalstvom vlada veselo razpoloženje.

Nemške vojne ladje v Sredozemskem morju.

KIEL 19. Križarja na turbine »Stettin« in »Lübeck« sta dobila povelje, naj odplujeta

v Srednje morje in sicer najprej na Krf. — Oklopnega križarja »Gneisenau« in križarja »Berlin« ne nameravajo odposlati, kakor so to poročali nekateri listi.

Sklicanje državnega zbora.

DUNAJ 19. Prihodnja seja državnega zbora bo 27. t. m.

Potres.

REGGIO di CALABRIA 19. Med 2. in 3. uro jutraj je bilo čuti več potresnih sunkov, od katerih so bili nekateri zelo močni in se je čulo tudi podzemsko hohnenje. Škode ni potres napravil.

RUSIJA.

Rusko-bolgarska pogajanja podpisana.

PETROGRAD 19. — Danes ob 11. uri predpoludne so minister za unanije stvari Izvolici in zastopniki bolgarske vlade podpisali zapisnik rusko-bolgarske pogodbe o likvidaciji bolgarsko-turške denarne stvari. Vsebinsko pogodbo morata pa še končno potrditi ruska in bolgarska vlada.

Dunaj 19. Minister Apponyi je prispel iz Požuna, guverner Nako pa iz Reke.

»Veleizdajniški« proces v Zagrebu.

ZAGREB (ogrski biro). Nadaljuje se z zasliševanjem Vuka Dragovića. — Toženeec zanika vse. O obtoževalnih pričah izjavlja, da iste niso govorile resnice. — Na vprašanja državnega pravdnika obtoženec spodbija ne da nikakega odgovora; ko pa končno vendar le misli začeti odgovarjati, ga opominjajo ostali obtoženci, da naj molči. — Predsednik da to vedenje obtoženec protokolarčno zabeleži in konstatira, da vlada v sodni dvorani terorizem. — Branitelj dr. Belobrk začne nato z izpraševanjem obtoženca in primerja obtožnico glasilo starčevičanske stranke.

Predsednik graja njegova izvajanja in državni pravdnik ga opozori, naj pazi, da ne pride v konflikt s kazenskim zakonom. Ker dr. Belobrk nadaljuje s svojim primerjanjem, odtegne mu predsednik besedo.

Tudi 45. obtoženec Milan Mitrić izjavi, da je nedolžen odgovarja na vsako vprašanje, da se ne bavi s politiko.

Kje je — program?

Tudi gospodje okolo »Slovenca« so se zopet enkrat razjezili nad vodstvom slovenske narodne stranke v Trstu, ker baje — nima programa. Postavili so se v pozno novodobnih katoliških očij v našem političnem življenju in kasneje vsakega grešnika proti političnemu redu in nramnosti. Tudi v politiki mora biti moralna, a podlaga tej — po mnenju te gospode — je... program. Lep, zvenel, mamljiv program... Stranka, ki tega — ne razveša na vseh oglih in ne gromi skozi vsa usta, poklicana in nepoklicana, ni vredna, da eije nanjo božje solnce. Izgine naj in naredi naj mesta drugim, ki imajo... lep program.

Nam imponira seveda neznanost ta katonska strogost in — mizerni brezprogramovci kakoršnji smo — občutimo do zadnje žilice, da ne utečemo svoji usodi — smrti na pomankanju programa.

Postavili so se torej v pozituro Katoni okolo »Slovenca«. Stegnili so roke, naperili kazalec proti Trstu in zagrozili jezno: »Kaj je s programom? Ven s programom!!«

Ali, vzlic vsemu neznanskemu respektu, ki ga imamo pred temi čuvarki dobrih običajev v politiki, bi si usodili povedati neko misel. Gospodje okolo »Slovenca« poročajo morda: nimate besede, kar ljudje, ki nimajo programa, tudi misli ne smejo imeti!!

Ali vendar! Naša misel je namreč, da poštena politična stranka se ne zadovoljuje la s tem, da ima svoj program, ampak gleda, da ga tudi — izvršuje. Beseda v programu je mrtva brez živga — dejanja.

Gospodje okolo »Slovenca« so glasniki temeljnih načel krščanstva, ki so: enakost, ljubezen, bratstvo, ravnopravnost vseh brez razlike narodnosti. Ta načela se res združujejo v najlepši — program za stranko, ki jej služi »Slovenec« in ki ima tudi pri nas svojih pristašev, ki so tudi ravno te dni v družbi s »Slovencem« kričali na nas: brez programa ste!

Ti gospodje imajo torej res svoj lep program! Ali rekli smo že, da program za dobiva svojo vrednost še le s tem, da se — izvršuje. Naj oživimo malo reminiscenco! Bilo je minolega leta, ko se je polagal temeljni kamen za novo cerkev srca Jezusovega. Cerkev bo stala v takem kraju, da moremo že danes trditi, da bodo verniki, ki bodo zahajali vanjo, po večini Slovenci, kar se je moglo opaziti že na polaganju temeljnega kamena.

Vendar se je na prireditvi te cerkvene slavnosti slovenski element popolnoma preziral, kakor da Slovenci v Trstu ni. Cerkevni govori so se vršili v italijanskem in — nemškem jeziku. Za mnogostevilne Slovence niso imeli niti besedice v njihovem materinem jeziku. In oni, ki so to zagrešili, so programatično najbližnji sorodniki »Slovenčev«.

*) Ta članek je bil pisan izven uredništva in se preudicira odgovoru, ki smo ga namenili gospodi okoli »Slovenca« in v socialno-demokratskem taboru. Op. ured.

Ta volitev je bila, kakor znano, uničena radi nekorektnosti, ki jih je zagrešilo nemško je masekaka trpka opazka, ki sili tudi nam v pero. Ali povdarjamo samo, da se je zgodila krivica vzlic lepemu programu in vprašamo: kje je ostal tu program o enaki pravičnosti, enake ljubavi, in enake dobrohotnosti do vseh? Gospoda okolo »Slovenca«! Če že s prtom kažete na nas, češ, da smo brez programa: koliko bolj bi morali karati njih, ki imajo lep program, a ga ne izvršujejo!! Ker to poslednje je večji greh proti morali v politiki, nego ono prvo. Ali pa vas morda veže okolnost, da so ti poslednji prav blizu vašemu srcu...? Take obzirnosti ne bi smelo biti ravno pri — Katonih! Ravno strogemu čuvarki nramnosti, morale, dobrih običajev v političnem življenju je najprej v dolžnost, da ni strog samo proti drugim, ampak tudi proti sebi in svojcem!

Ča že menite, da je program conditio sine qua non vsemu, zahtevajte najprej od svojih političnih sorodnikov, da izvršujejo svoj — program!

Morda pa vas plaši neprijetna izkušnja, ki jo je doživel staroveški rimski Katon. Bil je v resnici strog, nesebičen, pravičen: čuvar in misijonar nramnosti in dobrih odnošajev, ali — vspehov ni imel posebnih!

Če pa dovoljujete slučaj, ko se more z ozirom na okolnosti storiti tudi kaj, kar je proti programu, potem pa segate v svojemu oportunizmu veliko preko one meje, ki jo je začrtal g. dr. Wilfan na volilnem shodu političnega društva »Edinost«, rekli nekako: ker že nimamo moči, da bi v mestnem svetu uveljavili svoj program, pa skušajmo, da od slučajja do slučajja, razsodno uvaževaje sočasne okolnosti in modro izkoriščevaje dani moment, kolikor možno uresničujemo svoj narodni program!!

OGRSKA.

Cerkveni knez po madjarskem ukusu.

Praska »Union« priobčuje pod gornjim naslovom nastopni došli jej dopis: »Kaj takega se more pač zgoditi le v nekdanjem mazarjanem kraljestvu, v sedanjih Madjariji! Škof Parvy je na veliki petek v svoji katedrali v bližnjem mest. Podhradu videl pri usmiljenih bratih interniranega kooperatorja Pomanek, ko je molil pri božjem grobu. Takoj mu je škof dopisal pismo, v katerem ga je opozoril, da mu je — da ne bo zledavanja — prepovedal obiskovanje škofovske katedralne, ter mu je zažugal s kaznijo, ako bi se »pod katerimkoli naslovom ali pretezo« še enkrat prišel v katedralo. — Škof nekega stigmatiziranega duhovnika samo zato, ker je fanatičen propagator madjarske državne ideje, imenovati opatom, bodi kooperatorja, ki je v cerkvenem pogledu popolnoma intakten, le radi njegovega slovaško-narodnega mišljenja od postaje do postaje dokler mu ni dvanajseto nakazal v samostanu smiljenih bratov v Podgradu. Nikako čudo ne bi bilo, ako bi se dal mladi mož v svojem ogorčenju zavesti h kakemu nepremišljenemu koraku.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Velike demonstracije v Lvovu. Povodom obsodbe Sicinakega, ki je umoril namestnika grofa Potockega, na smrt, so bile v Lvovu velike demonstracije maloruskih dijakov. Dijaki so razbili okna na deželnem sodišču in na poljski gimnaziji.

Sedem redarjev je bilo ranjenih, dva težko. Več demonstrantov so zaprli.

Španska zbornica je vsprejela zakoniki načrt o amnestiji.

Sestanek cesarja Viljema s kraljem Viktorjem Emanuelom. Iz Rima poročajo, da se sestaneta nemški cesar Viljem in italijanski kralj Viktor Emanuel. Ta sestanek se bo vršil ob povratku cesarja Viljema s Krfa.

Dnevne vesti.

Gg. odborniki polit. društva »Edinost« se uljudno vabijo, da se udeležijo današnje redne odborovalne seje ob 7¹/₄ zvečer v pisarni dr. Gregorina in dr. Slavika. Predsedništvo.

Socialni demokratje in volitve v zavarovalnico proti neugodam. Prejeli smo iz delavskih krogov: Povej mi, s kom se družiš, in jaz ti povem, kdo si! To je star pregovor.

Socialni demokratje so trdili, da so jih narodnjaki, ko so zmagali v VI. kategoriji, goljufali.

To naz sili, da povemo, kako so postopali socialni demokratje.

Sklicali so bili nek zaupen shod pod pretezo, da se bo razpravljalo — o starostnem zavarovanju. Na ta shod pa je prišlo le pet oseb: 2 socialista in 3 naši. Shod je šel po vodi. Potem so šli kar na svojo roko po glasovnico. Ko so imeli to v rokah in ko še ni bil izvoljen zaupnik delavcev, so začeli zopet agitirati, ali to pot samo pri svojih pristaših, tako, da smo mi narodni delavci na dotičnem podjetju izvedeli še le zadnji hip za ta shod. Vendar se nas je udeležilo toliko, da so morali socialisti nam izročiti glasovnico. Tako se je zgodilo na prvih volitvah, ko smo mi zmagali v 6 kategoriji.

Naše ljudstvo je odhajalo z one cerkvene slavnosti — kakor nam zatrjajo očividci — potrtem srcem, poparjeno in padala vodstvo papirnice v Podgori. Razpisana je bila druga volitev. Tedaj pa so socialni demokratje razvili proti nam ves svoj aparat z vsemi možnimi sredstvi. In — zmagali so po zaslugi falotarije, ki jo je zagrešilo nemško vodstvo papirnice v Verčah na našo škodo. In vspricho tega dejstva imajo socialni demokratje toliko žalostnega poguma, da kriče v svojem glasilu, da se je — pravica izkazala!!

Vprašamo jih naravnost: povedo naj nam, koliko organiziranih delavcev imajo oni n. pr. v čistilnici riža?! Na tem podjetju ni niti toliko organiziranih socialistov, kolikor je protov na sami roki!! In mi vendar nismo zmagali? Kdo je torej zmagal? Socialisti s svojo močjo gotovo ne. Zmagali so marveč združeni nam sovražni elementi: Volili so za vas, o sodrugi, regnikoli in šesolote! Tisti regnikoli, ki so najhujši sovražniki našega delavca, ki mu tržejo kruh izpred ust, ki ga neprestano žalijo in zasramujejo, ki radi vsake malenkosti rabijo nož proti našemu človeku in ki bi nas vseh ako bi le mogli, pometali v morje, ker trde, da so tu njihove terre in da so oni gospodarji na teh tleh. Tu so socialnim demokratom izvajali zmago elementi, ki z vsem svojim vedenjem, se svojo brutalnostjo, se svojim narodnim besnilom dan na dan gazijo zvišena načela narodne tolerancije, enakosti, mejebojne ljubavi in najelementarnejše humanitete. Torej gazijo in teptajo v prah prav tista lepa načela, ki ditiijo socialno-demokratski program! (To je zopet tako-le en izsled, koliko je zaupati samim programom in koliko je vredno tisto večno bahanje s programi!!)

Sodrugi! Malo manje »programa« in nekoliko več praktičnega dela v smislu programa: to bi bilo bolje, ker potem šele bi vam mogli verjeti, da resno mislite. Če se pa družite z elementi, ki ob vsakem svojem dejanju in z vsem svojim mišljenjem greše proti vašemu programu, potem nam je jasno, da je vse tisto vaše večno sklicavanje na svoj program in tisto vaše zaamebovanje njih, ki jim tako mamljenje »programi« ni po ukusu, le pesek v oči vsem, ki ne znajo misliti se svojo glavo in gledati se svojimi očmi!!

Povrnimo se k predmetu! Povedali smo vam, s kako pomočjo, v kaki družbi ste »zmagali«. O drugih nečednih mahinacijah ne govorimo danes. Ali, ako socialistična — gospoda žele, smo na uslugo.

Zaključujemo: v čistilnici riža niso zmagali socialni demokratje, ker — jih ni. Socialna demokracija se je poslužila elementov, ki so kri od krvi, mесо od mesa tukajšnje italijanske gospodovalne, lazi-liberalne v resnici pa kapitalistične, oligarhične in narodno šovinistične stranke — stranke, ki je z vsakim atomom svojega mozga in z vsako mišico... sovražnica vsacega v resnici demokratičnega principa!

To je bila koalicija za pobijanje — Slovencev!

Povej mi, s kom se družiš in jaz ti povem, kaj — nameruješ!!

Odlikovanja. — Cesar je podelil bivšemu italijanskemu generalnemu konzulu v Trstu, baronu Nikolaju Squitti de Palermi e Guarna, komturni križec Fran Josipovega reda z zvezdo; lekarnarju dr. Viktorju Seravallo v Trstu pa viteški križec Fran Josipovega reda.

Cerkovnik v Vepincu Matija Blagar je dobil srebrni zaslužni križec.

Crnogorski prestolonaslednik Danilo je v nedeljo jutraj prispel v avtomobilu v naše mesto ter je ob 4. uri 7 minut popoldne z železnico odpotoval v Benetke. — Prestolonaslednika je spremljal polkovnik Popović.

Nesramna predrnost! Prejeli smo: Minolo nedeljo smo na kolodvoru Datorije-Skopo čakali na vlak, da se povrnemo nazaj v Trst. Bilo nas je lepo število obojega spola in raznih stanov. Na klopi ob levi strani »perona« so sedeli trije snažni gospodje in se razgovarjali laški.

Bilo je tudi drugih Lahov, ki so se vsi dostojno vedli, le neki — na vidiz — gospod se je postavil pred pisca teh vrstic in zapel — »Nella patria«. — Da si nisem več v mladinskih letih, ko navadno zavreva kri pri vsaki malenkosti, me je pograbilo. Postavil sem se pred izviralec in ga vprašal z vso možno grobstvo, kako si upa izvirati na tako nesramen način in to celo na — Krasu! Moč je reagiral, a v izgovor za svoje postopanje je rekel: Jaz plačam in mi je svobodno peti, kar mi je drago! Razburjenost je rastla in že so se jeli približavati črni oblaki v podobih mojih sopotnikov, ter drugih slovenskih izletnikov — kar je izviralec vkljub svoji vinjenosti opazil. Povedal je, da je grški podanik in da se v Grški lahko poje tudi po slovensko in to brez strahu, da bi se kedo radi tega vžalil! Ko sem videl, da hoče mož imeti prav, sem ga do dobra »izpovedal« in v znak skrajne razburjenosti — zaropotal z debelo palico. Moč se je vtratil in šel k svojim prijateljem tožit o nevjednosti Slovencev, ki se ne puščajo žaliti na svoji zemlji! Prijatelji so pa bili pametnejši in »rešetarja« ojstro posvarili radi neumnosti, ki jo je napravil. To ni bil nikak kvrari spopad, ali — racimo — da bi bili mi opiti, kakor je bil izviralec! Kaj bi se lahko dogodilo!

»Piccolo« pa bi kričal, da izzivamo mi!

Razpisano je v obsegu c. kr. primorskega županišča razpisateljstva mesto davčnega praktika za časno brez adjutuma.

Nabor novincev v nobornih okrajih Podgrad, Sežana in Komen se ne bo vršil, kakor je bilo določeno v namestniškem oznanilu od 5. aprila 1909, dne 3. in 4., oziroma 7. in 8., ter 11. in 12. maja, ampak v istih dneh meseca junija.

Najdena je bila v nedeljo ob 5. uri popoldne na cesti med Mercami in Sežano ženska torbica, v kateri je bil robec s inicijali S. P. in svota K 4.70. Najditelj so izročili torbico orožništvu v Sežani.

Reklamacije. Rok za rekl. je potekel. Oni, ki so reklamirali v naših uradih ter tam pustili kakšne dokumente, se opozarjajo, da pridejo ponje potem, ko bo naznanjeno v tem listu, da-li so že rešene reklamacije, ali pa še ne.

Sestanek dne 18. aprila t. l., ki ga je sklical pevsko društvo „Mirja“, je bil precej dobro obiskan. Udeležili so se ga razna triška in okoličanska pevka društva po svojih zastopnikih. Sklenilo se je, da vsa triška pevka društva nastopijo na slavnosti del. pev. društva „Slavec“ z enim skupnim zborom. — V častni odbor so bili izvoljeni gg. dr. Slavir, Engelman in Prah. — Pevsko društvo „Slavec“ je poslalo sledečo brzojavko: „Vsem nevtrastnim sobojernikom in sobojernicam na narodnem polju, osobito onim zbranim na današnjem shodu pošiljamo iskrene slovenske pevke pozdrave. Vselej se vašega prihoda, kličemo na veselo svitanje. — „Slavec“.

Za upravitelje cerkva. Umetno-zgodovinski predmeti se nahajajo le-še po starih cerkvah in starih graščinah. Moj tem pa ko potomi starih graščakov čuvajo vestno vsak najmanjši predmet, razprodane so cerkve večinoma vse starine, kakor stare mašne plašče, svetilnike, kardinice, žrtvenike itd., in neznajke ceniti vrednost starih zvonov, so te prebrali. Cerkevni upravitelji so bili in so nekateri še danes mnenja, da smejo samovoljno gospodariti s cerkvenim premoženjem. Ako se katerega opozarja na določene zakonske določbe, pravi, da mu niso znane in določiti se mu ne zamerja. Nadejati se je, da bo na novi duhovski naraščaj ugodno vplivalo predavanje o umetni zgodovini, ki je te knezovadškof uvel kakor predmet v goriškem bogoslovju. Da se starinarški cerkveni predmeti ne bodo več za ničeve zneske prodajali žilom in drugim starinarjem, odpomore novoustanovljeni škofijski muzej, čegar ravnatelj bo znani umetni zgodovinar, prelat Karl Drexler v Gorici.

Kake sitnosti in neprilike se lahko napočijo na vrat cerkveni upravitelji, ako prodajajo brez dovoljenja kaj, kar spada k cerkvenemu premoženju, naj dokaže nastopni slučaj.

Neki cerkveni predstojnik (kdor se zanaša za take stvari, bo vedel, kje se je dogodil ta slučaj) je prodal nekemu starinarju gotiški stranski altar za K 400 in za soho Lurške Matere Božje v vrednosti K 100. — Starinar je altar takoj prodal naprej za K 2.200. Določena finančna prokuratura je vložila radi tega tožbo na najvišje sodišče tako proti prodajalcu kakor kupovalcu. — Razsoda se glasi, da mora starinar vrniti kupljeni altar, ako bi pa to ne bilo možno, mora pa cerkvi izročiti K 1300 s 5% obresti, ki jih je dobil več, nego je stal njega; vrhu tega mora pa še poravnati sodnijske stroške. Cerkevni upravitelj je pa moral plačati večjo globo.

Triška mala kronika.

Razija policije. V soboto po noči so redarji izvršili preiskavo po krmah, hlevih in aličnih prostorih ter so o tej priliki aretirali 35 oseb, ki so imeli pri sebi razno orožje, n. pr. revolverja, nože, bodala itd. Omenjene osebe so bile primerno kaznovane. — Razna tega so redarji aretirali 21 oseb radi vlačgarstva.

Koledar in vreme. — Danes: Marcelin šk. — Jutri: Anzelin šk. — Temperatura včeraj ob 2. uri popold. + 19.0 Celz. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo. Večinoma jasno. Zmerna vročina. V začetku lepo, potem motno.

Naše gledališče.

Sezona se bliža svojemu koncu in bosta še samo dve predstavi. Predzadnja, v nedeljo, je namenjena za častni večer zaslužni igralcu in tehničnemu vodji našega gledališča, gosp. Marku Veblatu. Isti si je izbral za svojo benefico hrvatsko narodno igr. z godbo, petjem in plesom „Graničarji“.

Triška gledališča:

FENICE. Therenova družba je včeraj prvič v Trstu vprizorila Leo Fall oro opereto „Dolarska princesinja“. Ta opereta — malone komična opera s prav lepim libretom — je gotovo ena izmed najboljših na sedaj tako plodovitem nemškem operetnem polju. Nekateri res krasni valčki so bili občinstvu že znani. Gospa Milka Theren je žela mnogo splozva in dobilaveč šopkov cvetic, Dobri Sarol, Welta Schreiberova. Danes repriza.

POLITEAMA ROSSETTI. — Opereta „Valčkov žar“ je bila tu vprizorjena v laškem jeziku. Uspeh je bil lep. — Danes se ponavlja.

Društvene vesti.

Odbor „delavskega podp. društva“ naznanja, da se bo obdržal redni občni zbor dne 16. maja ob 4. uri popoldne.

Ruski kružok. Naznanja se vsem onim, ki so se vpisali v ruski in hrvaški tečaj da je učni red sestavljen tako: ob torkih in petkih od 6.30—8 za rusko, ob sredo in sobotah od 7—8.30 za hrvaški.

Ruski kružok
ul. Galatti 19/II

G. ODBORNIKI
so najljubše vabljeni k
nocojšnji seji, ki se bo
vršila točno ob 9. uri v
kavarni „Minerva“.

Člani odbora za farfaro
imajo vevlačno posvetovanje
nocoj v kavarni „Mi-
nerva“. — Naprošeni so

uljudno, da se vsi gotovo udeležijo. Kolesar-
ski „Zdravo“!

Pevsko društvo „Kolo“ naznanja svojim
pevcem, da je jutri zvečer vaja za moški
zbor.

Glasbeno dr. „Trst“ naznanja vsem svo-
jim izvršujočim členom, kakor tudi vsem onim
gospodom in gospodičam, ki žele še pristopi-
ti k pevskemu zboru, da se vrše pevске
vaje vsako sredo od 8. do 10. ure zvečer
in vsako nedeljo od 3. do 4. u e popo-
ludne. Tamburaške vaje pa se vrše vsaki
torek in petek od 8. do 10. ure zvečer.
Peveci in gos pevke kakor tudi tamburaši so
naprošeni, da se redno udeležujejo pevskih,
oziroma tamb. vaj, ker se bliža čas prvega
društvenega nastopa.

Kdor se želi vpisati v klavir. tečaj, se lahko
pripravi vsaki dan od 8.30 do 10. ure zvečer
ali pa pismeno. Vsi oni gg. učenci, ki so se
že vpisali v ta tečaj so uljudno naprošeni,
da pridejo v sredo ob 8.30 uri zvečer v du-
štvene prostore. Glasovir je vedno na razpo-
lago učencem. V najkrajšem času se otvori
vijolinski tečaj. — Društveni prostor ulica
Coroneo št. 5. II. nad.

Pripravljalni odbor.

Vesti iz Goriške.

Slavnima županstvima v Dutovljah in
Skopem. Na velikonočni ponedeljek smo pri-
redili mal izlet v naši vasi. Bili smo zado-
voljni. — Povsod je bila postrežba dobra v
vsakem pogledu in ie priporočati moram vaši
vasici izletnikom v obiskovanje. Ali na nekaj
moram ti slavnii županstvu odkritosrčno opo-
zoriti. Javna varnost na cestah do postaj ni
taka kakor bi morala biti. — Jeden iz naše
družbe je bil žel nekoliko pred nami v družbi
svoje zaročenke. Na cesti od vasi Skopo na
postajo je bila ta dvojica napadena od dveh
moških, ki sta se delala kakor da sta pijana.
Eden napadalec se je zakadil v možkega,
drugi v žensko. Prvi je zahteval — denarja.
Napadeni pa je imel na srečo krepke roke,
da se je obranil napadalca, dočim je ženska
zbežala proti postaji.

To je bil prvi slučaj. Malo pozneje sta
šla druga dva se svojima soprogama in zgo-
dilo se jima je približno tako, kakor goraji
dvojici. Ko je pisec teh vrstic prišel na lice
mesta, so se ravno prepirali in napadalec
sta — ker nas je bila večja družba — izgi-
nili. Mi ju pa tudi nismo mogli zasledovati,
ker smo imeli ženske seboj.

V interesu prebivalstva tamošnje okolice
bi bilo, da bi gori navedeni županstvu ukre-
nili korake v ta namen, da bi orožništvo ne-
koliko ostreje skrbelo za javno varnost po
naših cestah. Prvi pogoj za živahen promet
je dober glas dotičnih krajev, ki si žele in
vabijo izletnikov. Okoličan.

x Kobilice na Krasu. Ker se je lansko
leto jako malo storilo glede pokončevanja
kobilic in ker je bilo minolo leto vrne e ves
čas ugodno za razmnoževanje istih, so položili
v jeseni zalege na milijone. Do danes ni po-
magala narava uničiti lanske zalege in iz nje
izvaljnih se kobilic, vsled česar jih je letos
na Krasu še v večji množini nego lansko
leto in bati se je, ako narava zana v kra-
kem ne poseže vmes, da napravijo letos po
okuženih krajih še večje škodo. Ne zanašajte
se torej, Kraševci, na naravo, da pokonča
izvaljene kobilice, ampak ganite se sami!
Ako vi ne pokončate golazni, ugonobi vas ona
gumno!

Vesti iz Istre.

Izjava. V naše uredništvo sta prišla gg.
Nazarij Bertok in Fran Vatosac, oba zastop-
nika trdke s šivalnimi stroji Singer & Co.
s prošnjo, naj z ozirom na novice v številki
„Edinosti“ od 24. marca, kjer je bilo govora
o baje nedostojnem vedenju nekega zastopnika
te trdke v Pobjegib, izjavimo, da ta na-
pad se nikakor ne more tika ti

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila jutri 21. t. m.
od 9. do 12.

Biagajna št. 3, police, stikalnica za pi-
sma, steklena omara (arhiv), stenska ura, obe-
šalo, kčsi za papir, slike, stolice, velika ste-
klana omara z mramorom, jedilna miza, kro-
nometrična ura s težami, chiffonier, nočno
omara, umivalnik z mramorom in ogledalom.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam za časa bo-
lezni in smrti našega nepozabnega

Rajka Zaharija

izkazali naklonjenost na ta ali drugi način; vsem darovateljem krasnih
vencev, slavnemu pevskemu društvu „Nabrežina“ za ganljivo petje, pre-
častiti duhovščini za zadnje spremljanje ter konečno vsem onim, ki so
prihiti od blizu in daleč spremljati pokojnika k zadnjemu počitku, za-
hvaljuje se tem potom najprisrčneje

Žalujoča rodbina Zaharija.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne
bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. do 6. in poi popol.

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR JOSIP OPPENHEIM

ur in izdelovatelj časomerjev

Zrst, Corso št. 5 (blizu knjigarne Vram)

BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih
in kovinastih ur.

Stenske ure z modernim zvonilom.

PRSTANI, UHANI, VERIŽICE itd. po zmernih cenah.

Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

Pekarna in sladčičarna - Vinko Skerk

Trst, ulica Acquedotto 15 — podružnica ulica Miramare 9.

V moji pekarni se v doli vsaki dan 3 frišen kruh in se dovaja vsak čas tudi na dom. — Dobi se
tudi najiz. moko iz najboljših mlinov, biskeke in posebno pa specialiteto za čaj. Dobi se tudi veliko
izbero butelj, ruma in vsake vrste čaja. Vse po najnižjih cenah. — Spoštovanjem V. SKERK.

Mnenje gospoda Dr. Ervina Payer-ja

profesorja ranocelnštva na graškem vseučilišču.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Naznanjam Vam, da predpisujem rekonvalescentom po ope-
raciji Vaše: **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRA-
VALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) ter da sem z
istim jako zadovoljen.

GRADEC, 7. februarja 1905.

Prof. Dr. E. PAYER.

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40

(prej Torrente)

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za
otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za
oblike po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specialiteta hlače, jop in srajc
za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Pisalni stroj

s takoj vidno pisavo in decimalnim

tabulatorjem.

CONTINENTAL

je znamka, katero rabijo poznavatelji.

GLAVNI ZASTOPNIK

A. E. ROEPER - Trst

ulica Istituto 10, III.

Pohišstvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Maicanton

njiu oseb, ker nista nikdar dala povera za to. Ob enem prešita dopisnika, g. Rudolfa Pečariča, ki je z lastnoročnim podpisom prešel odgovornost za trditve v omenjeni notici, naj potrdi tudi on, da ona očitana niso veljala njima.

Za ljudske knjižnice v Istri. Znano je, da je akademsko fer. društvo „Istra“ ustanovilo v kratkem času dve ljudski knjižnici. Da ste bili ti knjižnici potrebni, dokazuje lepo zanimanje od strani naroda, osobito mladega naraščaja, ker starejši so, žal, večinoma — analfabeti. Početkom maja otvori društvo svojo tretjo ljudsko knjižnico v Boljuncu. Zato se obrača do vseh rodoljubov, ki jim je na srcu izobrazba naroda, da bi blagovolili doposlati kako knjigo ali kak denarni prispevek, da bo moglo društvo vspešno nadaljevati svoje delo na prosvetnem polju.

Društvo bi storilo še več, ako bi imelo v to zadostnih sredstev. Zato se nadajamo, da bo ta naša prošnja uslišana, da bo društvo, ki si je nadelo plemenito nalogo širjenja prosvete, zadostiti vsem dosedanjim prošnjam, da bomo imeli tako v nekoliko letih knjižnice v vseh krajih Istre.

Akad. fer. društvo „Istra“, Pazin. Novo društvo. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Društvo za poljepljanje mjest“, s sedežem v Malinski (pol. okr. Krk).

Tulci v Opatiji. Od 1. januarja do 14. aprila t. l. je obiskalo Opatijo 10.552 oseb. Od 12. do 14. aprila t. l. je na novo došlo 364 oseb. Dne 14. aprila t. l. je bilo navzočih 3463 gostov.

Reška električna železnica do avstrijske meje. Reški mestni svet je na svoji seji dne 15. t. m. sklenil, da se mestna električna železnica dogradi do avstrijske meje.

Predsednik puljskega upravnega odbora odstopil. Puljski „Giornaleto“ poroča, da je predsednik puljskega občinskega upravnega odbora dr. Dominik Stanich radi osebnih razmer položil svojo službo. Njegovim naslednikom je do konstituiranja novega občinskega zastopa, ki se bo v kratkem vršilo, imenovan podpredsednik odbora, odvetnik dr. Josip Bregato. Dr. Stanich je vodil kakor župan in kakor predsednik upravnega odbora puljske občinske posle 4 in pol leta.

Vesti iz Kranjske.

Umirovljen je bivši kranjski deželni predsednik, nekdanji načelnik v ministerstvu za notranje stvari Viktor baron Hein. Ob tej priliki je dobil red železne krone I. razreda.

Na občinskih volitvah v Cerknici so v III. razredu zmagali kandidati S. L. S. — Imed 30 občinskih odbornikov jih ima S. L. S. 22. V I. razredu se S. L. S. ne udeležijo volitev.

Ljubljanske občinske volitve so se pričele včeraj z volitvijo III. razreda. S. L. S. se volitev ni udeležila. Izvoljeni so bili kandidati narodno-napredne stranke in sicer so dobili: Pavšek 835, Bergant 847, Primožič 727 glasov. Socijalni demokratje so dobili: Etnib Kristan 260, Mlinar 248, Vilhar 248 glasov. — Nekaj glasov se je razcepalo.

„Što čutiš, Srbije tužni“. Ljubljanskemu Zvonu je kranjska deželna vlada prepovala peti pesem: „Što čutiš, Srbije tužni“.

Razne vesti.

Srbski princ Gjorgije odpotuje kakor poročajo iz Carigrada, tekoma tega tedna vendarle v inozemstvo in sicer bo potoval pod imenom grof Topola.

Izseljevanje v Ameriko preko reke. — Glasom izkaza, objavljenega od reške pomorske vlade, je v minoletem letu preko Reke odpotovalo v Ameriko 15.650 pasazirjev, leta 1907 | 48.569 in leta 1906 — 49.400 pasazirjev. — Iz Amerike je prispelo v Reko: v minoletem letu 9888, leta 1907 — 9204 in leta 1906 — 3169 izseljencev.

Gabriele D'Annunzio komediograf. Po vesteh iz Rima, namerava znameniti italijanski pesnik D'Annunzio napisati krasno komedijo v Goldonijevem stilu. Pesnik sam pravi, da ima jako dobro humoristično žilico, koje še ni izrazil. Prva njegova veseliga bo imela naslov „Brotedenti“. Poleg tega namerava on premeniti tudi scenerijo pozornice in kulise zamenjati z baržunasto prevlako.

Velik požar v San Francisku. Iz San Franciska javljajo, da je nastal v neki hiši požar in jo upepelil skoro do tal in pogoltnil okrog sto človeških žrtev. V hiši je stanovalo okolo 300 stanovalcev. Ob priliki bega so se dogajali strašni prizori.

Ponesrečen zrakoplovec. — Iz Londona javljajo: Zrakoplov „Daily Chronicle“, ki je odplul na velikonočni ponedeljek iz Londona z zrakoplovcem Bellamyem, so našli francoski ribiči v bližini Durquerque-a na morju. Bellamy je utonil.

Darovi.

„Šentflorijanski farizeji“ nabrali v Rimskih pri Berdonu v vzpodbujajo omahujočega „amaritana“ za moško podr. dr. sv. Cir. in Met. K 3, Denar hrani uprava.

Oglase treba naslovljati na Inzeratni oddelček „Edinosti“

Mali oglasi.

Odda se lepa mebirana soba v ulici Molino Grande 42, II. vrata 8. 743

V ulici Fontana šte. 14, to čí svoje svoje lastno vino, krasni teran po 88 stot., vipavsko belo po 64 st. — Josip Furlan. 741

Sprejme se takoj trgovskega vajenca poštenih starišev lepe zunanosti v starosti 14—15 let, ki bi imel veselje do trgovine. Ponudbe pod „K. D. R.“ na Inzeratni oddelček Edinosti. 739

Francosko. Učitelj iz Pariza daje praktične vaje. (Razume hrvatsko in slovensko). — Avele, ulica Gattera 28, I. 742

Išče se deček za prodajalnicu manufakturnega blaga. Brosch & Laurence — ulica Nuova 40. 744

Odda se mala mala sobica za K 9, ulica Gaspare Gozzi 3, II., vrata 5. 745

Proda se en divan dobro ohranjen, lahko porabljen za posteljo in drugo posteljno opremo. Naslov pri vratarju, ulica Torre bianca 28, IV. nad. 731

Cosimo Sciolis stavbniški mizar, Trst, ul. dell' Olmo 15. Specializirani za zunanji in notranji oprem za prodajalnice, polic, omar, pisalnih miz itd. 712

Šola za ženska dela revanje in šivanje čipkanje (belo, barvano in zlato) slikanje na porcelanu, lesu in porografi. Belvedere 22, prvo, Pikusch. 735

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 677

Za večji kraj tržaške okolice išče se spretnega gostilničarja — Ponudbe na Inzeratni oddelček „Edinosti“ pod „Gostilničar“. 724

Gospod se sprejme na stanovanje. — Soba zelo prijazna, lep razgled na morje. — Štev. 395, ulica Rojano. 732

Gospodična, ki govori nemško in slovensko se išče takoj kakor spremljevalka samo za popoldne. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 736

Notarski in odvet. solicator z mnogoletno prakso, kateri je po naključju začel v nemški jarem, želi svojo službo spremeniti. Dopadljive ponudbe naj se pošiljajo na Inzeratni oddelček Edinosti pod „Solicator“. 638

Za 20 kron odda se takoj v najem mebirana soba, tudi hrano, cena po dogovoru. Via dei Fabbri (tik cerkve sv. Antona starega) št. 1, I. nadstropje. 717

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Occlia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča
dela točno in po zmernih cenah.
— SVOJI K SVOJIM! —

V novi prodajalnici

F. COSTANTINI

TRST, ulica S. Lazzaro 15
ob strani cerkve sv. Antona novega
— se prodaja —

izvrstno olje po 88 stotink.

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno ::

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

Filijalka: Via Giuseppe Caprin šte. 9

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in
sladšič po zmernih cenah. — Vina in likerji prav dobri v
botilkah. Telefon 1464

:: Eugenia Cossovel ::

prej ravnateljica Tržaškega grafič. zavoda (Stabilimento grafico Triestino ex A. G. Salom)

časti se naznaniti slav. občinstvu in cenj. klientom, da je odprla v ulici delle Poste št. 6

Prodajalnicu novih in rabljenih pisalnih strojev vseh zistemov.

Aparati reprodukcije vseh zistemov. — Potrebščine. — Čiščenje in poprave. — Pečati in table.

Gramofoni in slovenske, italijanske in nemške plošče

fini in navadni iz najboljših tovarn. — MENJAVA RABLJENIH PLOŠČ. — Telefon 6-82.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga opreme ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Priraja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste

v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovinske in lepo okrašene lesene

rakve; čevlje, vence in umetnih cvetic, kovine, porcelana in perla.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se nujno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

ROKAVICE

prve vrste iz usnja in
blaga po jako zmernih
cenah v PRODAJAL-
NICI ROKAVIC

A. RUBMANN

Trst, Corso 19 - Ustan. leta 1865.

Zaloga steklenih šip

F. Hörmann, Trst

ul. Caserma št. 17

Kristali, zrcala, stekleni ventila-
torji, okvirji za slike, posode za
ribe, steklene in bakrene črke ve-
zanja v medu in svinco, artistična
dela v steklu. Sprejme vsakovrstno
poprave in naročila za hiše pre-
— nočiča, verande itd. itd.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali
tedenske obroke obleke
in površnike za moške,
perilo i. t. d.

Najdogovornejše cene.

Slovenci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovanski brivnici

v ulici Saverio Mercadante šte. 1 (tik slovenske knjižarne)

V. GJURIN, brivec.

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosué Carducci šte. 23

TELEFON šte. 813

Kirurško orodje, ortopedični aparati,
Moderci, umetne roke in noge, berglje,
klimi pasi, elastični pasi in nogovice,
elektroterapevitične priprave, aparati za
inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdrav-
ljenje. Potrebščine iz gum' in neprodalnega
blaga.

KAVA IN SUHO SADJE ::

po vsakovrstnih cenah. — Vsake kakovosti. — Naj-
večja točnost. Razpošilja DAVIDE VERSOLATTI. Trst
— tudi poštne zavoje ulica Barriera vecchia 40

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga
vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero.

Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Umetni zobje ::

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

A. Millovatz

mehanična delavnica

Trst — ulica del Trionfo

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi nikelovanja.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuova

(vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke
kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh iz
rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delarske
obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pram-
angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih
tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši
modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Slavnemu občinstvu se priporoča

KAVARNA MINERVA

v ulici dell' Acquedotto 22

Najfiniji likerji po najzmernejših

cenah. — POSTEŽBA TOČNA. Na

razpolago so gostom razni slovenski,

italijanski in nemški tukajšnji in

... zunanji časopisi.

JOSIP KRANJC, lastnik.

Odprlo se je
novo veliko skladišče

Pohišstva

in tapetarij

Paolo Gastwirth

v ulici Stadion št. 6, Tel. 22-85

z veliko izbero popolnih sob vsakega sloga in mo-

derne risbe ter popolnih oprav za stanovanja.

Zadnje novosti te stroke.

Zamore si vsako ogledati, ne da je primoran kupiti.

Bogomil Pino

bivši arar v Sezani

ima svojo

novo prodajalnicu :: ar

v TRSTU

ul. Vinc. Bellini 13

nasproti cerkve svet.

Antona novega

Vsakovrstne veržice

po pravih tov. cena